

Bosna i Hercegovina 76208 MAOČA-BRČKO DISTRIKT BIH	
TEL: +387 49 520 780; FAX: +387 49 520 781 WWW.MAOČANKA.COM; INFO@MAOČANKA.COM	
IDB: 6001043740000 PDV: 500043740000	
Број предмета: ZIRAAT IZ OBLASTI SARAJEVO I OKOLINA BRČKO	Org. jedinica Org. jedinica
186-301 031 013 9077	
Бр. прилога Br. priloga	Вриједност Vrijednost
2	10,00
UP-I-22-000853/26	

**Odjeljenje za prostorno planiranje i
imovinsko pravne poslove
Brčko distrikt BiH**

PREDMET: Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu

Poštovani,

U ime privrednog društva **Maočanka-Commerce d.o.o. Maoča**, podnosimo zahtjev za provođenje postupka **prethodne procjene uticaja na životnu sredinu** za planirani projekat:

„Izgradnja fotonaponske solarne elektrane za sopstvene potrebe – MAOČANKA 1 200 kW“

Osnovni podaci o projektu:

- **Investitor:** Maočanka-Commerce d.o.o. Maoča
- **Lokacija:** k.č. 3187/2,3187/3, k.o. Maoča, Brčko distrikt BiH
- **Vrsta objekta:** Fotonaponska solarna elektrana (krovna)
- **Instalisana snaga:** cca 200 kW (206,48 kWp)
- **Namjena:** proizvodnja električne energije za vlastite potrebe
- **Način priključenja:** na internu NN mrežu objekta (0,4 kV)
- **Planirana godišnja proizvodnja:** cca 240.000 kWh
- **Lokacija instalacije:** krov postojećeg objekta

Maoča, 27.03.2026 godine.

„MAOČANKA-COMMERCE“ DOO
Maoča bb, Brčko distrikt BiH

**ZAHTJEV ZA PRETHODNU PROCJENU UTICAJA NA ŽIVOTNU
SREDINU ZA IZGRADNJU FOTONAPONSKE ELEKTRANE ZA
SOPSTVENE POTREBE „MAOČANKA 1 200 kW“**

Investitor: „Maočanka-Commerce“ doo Maoča bb,Brčko distrikt BiH

Mart 2026 godine.

PREDMET	ZAHTJEV ZA PRETHODNU PROCJENU UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU
OBJEKAT	Fotonaponska solalarna elektrana za sopstvene potrebe „MAOČANKA 1 200 kW“
LOKACIJA	Zemljište označeno kao k.č.3187/2,3187/3 KO Maoča
INVESTITOR	„Maočanka-Commerce“ doo Maoča bb,Brčko distrikt BiH
NOSILAC IZRADE	Tursunović Novalija

Direktor:

/Tursunović Novalija/

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti životne sredine Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 32/24) izrađen je Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja na životnu sredinu.

Za potrebe izrade **ZAHTJEVA ZA PRETHODNU PROCJENU UTICAJA** korišteni su:

- Zakon o zaštiti životne sredine Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 32/24),
- Zakon o zaštiti vazduha Brčko distrikta BiH - prečišeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 17/22),
- Zakon o zaštiti voda, Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 25-04, 1/05, 19/07),
- Pravilnik o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduh („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 30/06),
- Pravilnik o kategorijama otpada sa listama („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 32/06),
- Pravilnik za prenos obaveza upravljanja otpadom sa proizvođača i prodavača na operatera sistema za prikupljanje otpada („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 32/06),
- Pravilnik o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije („Službeni glasnik RS“ br. 68/01),
- Pravilnik o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma („Službeni list SR BiH“ broj 46/89),
- Pravilnik o monitoringu emisija zagađujućih materija u vazduh („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 30/06),
- Pravilnik o graničnim i ciljanim vrijednostima kvaliteta zraka, pragovima informisanja i uzbune („Službeni glasnik Brčko distrikta“ broj 18/11),
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona („Službeni list SFRJ“ broj 53/88 i 54/88),
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih transformatorskih stanica („Službeni list SFRJ“ broj 13/78).

Procjena uticaja projekta na životnu sredinu je postupak ocjenjivanja mogućih uticaja na životnu sredinu planiranog projekta, postupak ocjenjivanja prihvatljivosti planiranog zahvata u prostoru – projekta, utvrđivanje potrebnih mjera zaštite životne sredine, kako bi se negativni uticaji sveli na najmanju moguću mjeru, te postigao visok nivo zaštite životne sredine ukoliko je projekat prihvatljiv.

Cilj procjene uticaja na životnu sredinu je predvidjeti i procijeniti uticaj na životnu sredinu u najranijoj fazi planiranja.

Zakonom o zaštiti životne sredine Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 32/24), u POGLAVLJU VII PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU, članovima 56 – 73 propisana je procedura PUO, a detaljnije je određena članom 61.

Pokretanje postupka za prethodnu procjenu uticaja, u skladu sa članom 61 stav (2) Zahtjev za prethodnu procjenu uticaja sadrži:

- a) Opis projekta, uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini.
- b) Izvod iz prostorno-planskog akta.
- c) Podatke o vrsti i količini materijala koji se koriste, te vrsti i količini očekivanih emisija.
- d) Opis mogućih uticaja projekta na životnu sredinu u toku izgradnje, u toku rada ili eksploatacije i u fazi prestanka rada i mjere za smanjenje navedenih uticaja.
- e) Opis osnovnih i pomoćnih sirovina i ostalih izvora energije.
- f) Opis životne sredine na području pod uticajem projekta.
- g) Netehnički rezime informacija iz tačaka a), b), c), d), e) i f).

a) Opis projekta, uključujući podatke o njegovoj namjeni i veličini

U fotonaponskoj elektrani, osnovni izvor napajanja je sunčevo zračenje na fotonaponskom modulu – iradijacija. Korištenjem fotoelektričnog efekta ostvaruje se pretvaranje sunčevog zračenja u istosmjernu električnu energiju. Korištenjem pretvarača, ili izmjenjivača, vrši se pretvaranje električne energije iz istosmjerne u naizmjeničnu električnu energiju, koja se preko mjernog brojila plasira u distributivnu mrežu. Snaga koju proizvodi jedna fotonaponska ćelija je relativno mala, pa se radi toga u praksi fotonaponske ćelije grupišu u fotonaponske module. Modul se sastoji od nekoliko ćelija koje su mehanički i električki spojene. U cilju dobijanja još većih snaga, moduli se po istom principu povezuju u tzv fotonaponske panele. Nekoliko panela spojenih u seriju čine string, a više stringova spojenih paralelno čine fotonaponski generator.

Fotonaponska elektrana se u principu sastoji od:

- Polja fotonaponskih panela postavljenih na tipsku čeličnu toplocinčanu konstrukciju.
- Invertora (transformacija DC u AC napon) sa pripadajućim niskonaponskim sekundarnim kablovima veza invertori-paneli i niskonaponskim primarnim kablovskim vezama invertori transformatorske stanice.
- Transformatorskih stanica za transformaciju napona fotonaponske elektrane na napon elektrodistributivne/prenosne mreže, zajedno sa pripadajućim srednjenaponskim internim kablovskim međuvezama.
- Priključne srednje naponske kablovske veze od transformatorskih stanica do čvorne transformatorske stanice, u kojoj će biti predaja proizvedene električne energije u distributivnu/prenosnu mrežu.

Najvažniji dio svakog fotonaponskog sistema su fotonaponski moduli. Fotonaponski moduli se pomoću kablova spajaju sa inverterima (izmjenjivačima) u ormarima istosmjernog razvoda ili spojnim kutijama. Spojna kutija je opremljena odvodnicima prenapona i istosmjernim prekidačima. Inverteri pretvaraju istosmjernu struju fotonaponskih modula u izmjenični napon regulisanog iznosa i frekvencije, sinhroniziran s naponom mreže.

Inverter je uređaj koji pretvara istosmjerni napon solarnih modula u izmjenični napon sinhronizovan s naponom mreže i on je najvažniji dio povezivanja fotonaponskog sistema sa elektroenergetskim sistemom.

Da bi efikasnost pretvaranja bila što veća, inverter se mora dobro prilagoditi promjenjivim parametrima generatora. Ako fotonaponski generator radi normalno, napon i frekvencija moraju biti unutar određenih granica. U noćnim satima inverter automatski prestaje sa radom i prelazi u noćni režim rada, zatim se ujutro opet ponovo aktivira. U posebnim okolnostima (u slučaju kvara ili nepredviđenog rada) inverter se mora automatski isključiti. Ponovno uključenje slijedi po određenom vremenskom periodu, ako inverter ustanovi da su parametri, napon i frekvencija na izlazu, u normalnim granicama i da generator ima normalni jednosmjerni napon. Zaštitne funkcije na jednosmjernom dijelu štite od previsokih i preniskih napona, od prevelike ulazne snage, prevelike struje i u slučaju kratkog spoja sa zemljom, dok zaštitne funkcije na izlaznom izmjeničnom dijelu štite od previsokih i preniskih napona, promjene frekvencije i prevelike struje i u slučaju kratkog spoja sa zemljom.

Za maksimalan učinak proizvodnje električne energije iz solarne elektrane važno je osigurati što bolje parametre:

- Što veće sunčevo zračenje na fotonaponskom modulu – iradijacija.
- Što bolji ugao upada sunčevog zračenja na fotonaponske module.
- Što manje zasjenjenje fotonaponskih modula.
- Što veća učinkovitost pretvarača (izmjenjivača).
- Što manji gubici u kablovima uzrokovani padom napona.
- Što manji gubici uzrokovani povišenjem temperature fotonaponskih modula.

S obzirom na zahtjeve investitora i raspoloživu površinu i namjenu postavljanja solarnih panela planirano je sljedeće rješenje fotonaponske elektrane:

- Izvedba fotonaponske elektrane instalirane snage do 200 kW.
- Trofazni pretvarač (izmjenjivač) bez transformatora, učinkovitosti veće od 97%.
- Uređaj za praćenje rada fotonaponske elektrane radi lakšeg parametriranja u slučaju pojave smetnji u radu elektrane.
- Ugradnja 358 fotonaponskih modula proizvođača Lepton Energy Co., Ltd. Hyogo, Japan, tip LEAPTON LP182*182-M-72-NH čime se ostvaruje ukupna snaga modula od 580 Wp.
- Fotonaponska elektrana ima ugrađene mrežne upravljive invertore, koji pretvaraju istosmjernu električnu energiju u naizmjeničnu i osiguravaju automatsku sinhronizaciju sa javnom mrežom. Invertor je u potpunosti automatizovan. Čim je sunčevog zračenja dovoljno za paralelni rad s mrežom, kontrolna jedinica inicira sinhronizaciju s mrežom i počne slati energiju u nju. Obično je za početak već dovoljno 10-15 W solarne energije generatora. Invertor tokom rada kontinuirano prati tačke najveće snage FN generatora (MPPT – Max Power Point Tracking). Čim više nije dovoljno snage iz FN generatora, invertor se automatski isključuje iz mreže i gasi. Kontrolna jedinica se napaja izravno iz FN generatora, invertor se automatski isključuje noću i ne koristi bilo koju energiju za rad. Ako postoji opasnost od pregrijavanja pri punom opterećenju invertora, invertor automatski smanjuje izlaznu snagu kako bi se spriječilo pregrijavanje. Invertori će biti montirani ispod solarnih panela i biće pričvršeni za zid objekta. Predviđen je jedan inverter snage 100kW.

- Fotonaponske module je neophodno smjestiti na nosivu konstrukciju i podkonstrukciju namijenjenu za montažu panela na krov uz zadovoljavanje fizičkog i temperaturnog naprezanja, kao i parametar nosivosti postojeće krovne konstrukcije uzimajući u obzir da dodatno naprezanje zbog ugradnje fotonaponskih panela na krovu iznosi cca 13kg/m².

Procijenjena proizvodnja električne energije fotonaponske elektrane iznosi 240.000 kWh/godišnje.

Način predaje električne energije u mrežu izvešće se priključenjem direktno na vlastitu 0,4 kV mrežu na GRO objekta.

Raspored fotonaponskih panela vršit će se na krovne površine: poslovno administrativne zgrade, skladište-hladnjače i skladišnog objekta.

Administrativno poslovna zgrada

- jedinična snaga: 580 Wp
- dimenzije: 2279 x 1134 mm
- broj panela: 176 kom
- Pinst = 102,08 kWp

Skladište-Hladnjača

- jedinična snaga: 580 Wp
- dimenzije: 2279 x 1134 mm
- broj panela: 90 kom
- Pinst = 52,20 kWp

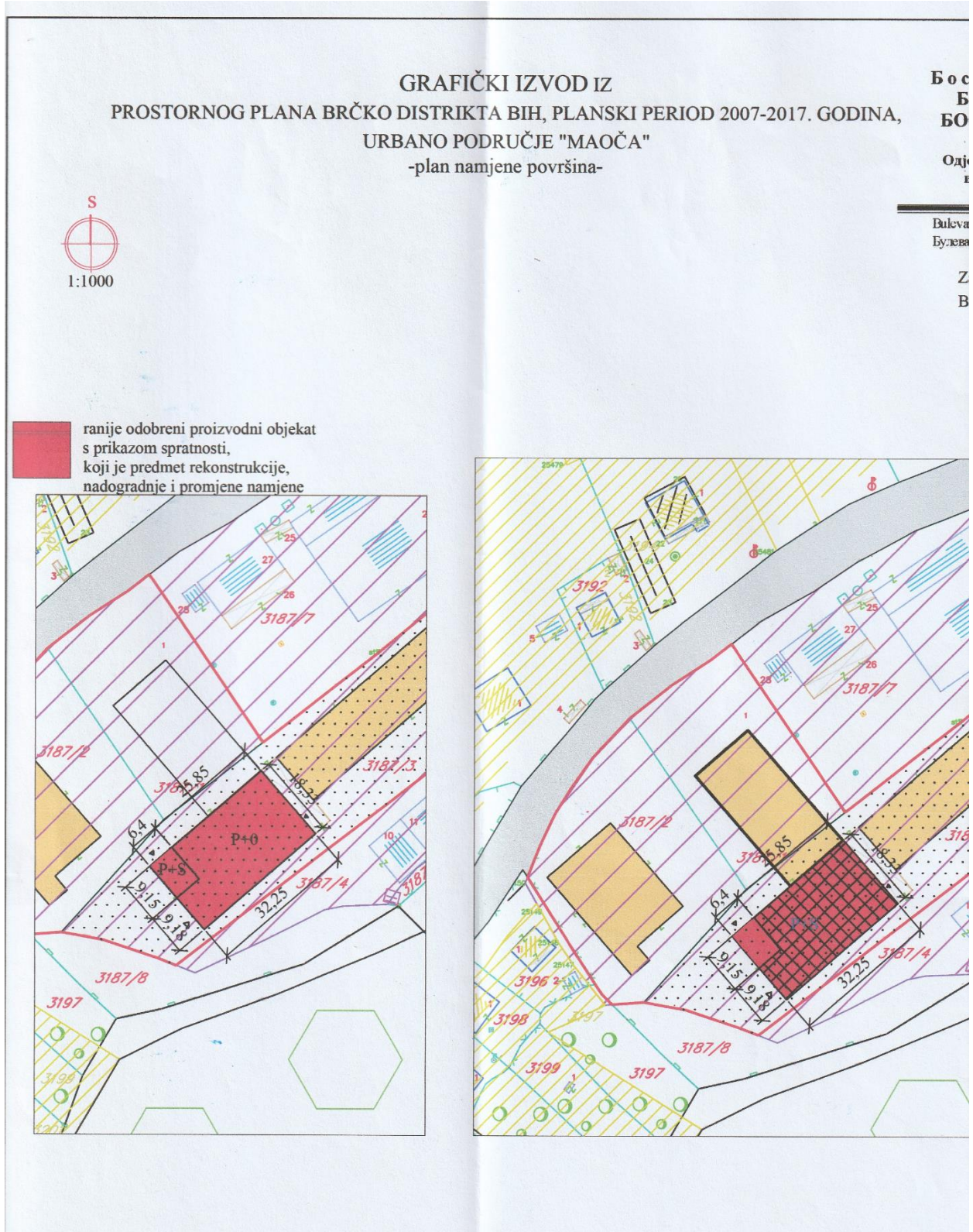
Skladišni objekat

- jedinična snaga: 580 Wp
- dimenzije: 2279 x 1134 mm
- broj panela: 90 kom
- Pinst = 52,20 kWp

Priključenje fotonaponske elektrane na elektrodistributivnu mrežu će biti definisano Elaboratom o tehničkom priključenju u izvedbi JP Komunalno Brčko.

b) Izvod iz prostorno-planskog akta

Grafički izvod iz izmjena i dopuna urbanističkog plana grada Brčko (planski period 2007–2017 godina) – urbano područje "MAOČA" – plan namjene površina.

Predmetni zahvat planira se realizovati na lokaciji investitora **Maočanka-Commerce d.o.o.**, u naselju Maoča, na teritoriji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Lokacija obuhvata kompleks postojećih poslovno–industrijskih objekata investitora, koji uključuju administrativno-poslovnu zgradu, hladnjaču i više skladišnih objekata.

Predmetna lokacija nalazi se u okviru već izgrađene industrijsko–poslovne zone, sa dominantnom namjenom za preradu voća, skladištenje i logistiku, te kao takva predstavlja već formiranu infrastrukturnu cjelinu.

Sa aspekta prostornog položaja i granica, lokacija zahvata definisana je kako slijedi:

- **Sa istočne strane**, predmetna lokacija graniči sa područjem riječnog korita i priobalnog pojasa rijeke Brke, koja predstavlja prirodnu granicu ovog prostora. Između lokacije i vodotoka nalaze se zaštitni pojasevi i infrastrukturne površine, te se ne očekuje direktan kontakt niti uticaj zahvata na vodno tijelo.
- **Sa zapadne strane**, lokacija graniči sa lokalnom saobraćajnicom koji omogućava direktan pristup kompleksu
- **Sa sjeverne strane**, lokacija je omeđena poslovnim i skladišnim objektima, kao i infrastrukturnim površinama koje su u funkciji logistike i manipulacije robom, bez prisustva stambenih objekata neposredno uz granicu zahvata.
- **Sa južne strane**, lokacija graniči sa poljoprivrednim zemljištem, što omogućava određeni prostorni tampon između zahvata i eventualnih osjetljivih sadržaja.

Šire okruženje lokacije karakteriše kombinacija industrijskih objekata, skladišnih kapaciteta i poljoprivrednih površina, bez evidentiranih zaštićenih prirodnih područja, kulturno–historijskih lokaliteta ili osjetljivih ekosistema u neposrednoj blizini. Važno je naglasiti da se planirani zahvat (izgradnja fotonaponske elektrane) realizuje isključivo na krovnim površinama postojećih objekata, bez zauzimanja novih zemljišnih površina i bez promjene postojećih granica parcela. Na osnovu navedenog, može se zaključiti da je predmetna lokacija jasno definisana, infrastrukturno opremljena i prostorno kompatibilna sa planiranim zahvatom, te da graniči sa površinama koje su već u funkciji privredne djelatnosti ili prirodnih tokova bez značajnog konflikta namjena.

c) Podaci o vrsti i količini materijala koji se koriste, te vrsti i količini očekivanih emisija

Solarni paneli će se montirati na odgovarajuću noseću konstrukciju i pričvrstiti za podlogu putem pocinčanih željeznih cijevi.

Proračun nosive konstrukcije panela i izbor vrste nosača zahtjeva posebnu analizu koja mora obuhvatiti nosivost postojećeg objekta, uticaj vjetrova, dodatnog tereta i ostale parametre konstrukcijskih elemenata. Konstrukcija mora ispunjavati uslove stabilnosti, dugotrajnosti, usklađenosti montažnih komponenti i panela, visok nivo antikorozivnih svojstava, brzu i ekonomičnu montažu.

Način predaje električne energije u mrežu i priključenje elektrane na elektroenergetsku mrežu je priključenjem na NN stranu sopstvene transformatorske stanice tip KBTS 10(20)/0,4kV 630kVA nezavisnim NN i VN priključkom i kontratransformacijom (u skladu sa izdatim Rješenjem o elektroenergetskoj saglasnosti za objekat za proizvodnju električne energije, izdano od strane JP “Komunalno Brčko” broj: CRM 03.04.-005883/2026; broj akta: 03.02.-0384-IH-001, datiran 23.03.2026.)

Interne trafostanice, predviđene za transformaciju električne energije proizvedene u inverterima izvodiće se kao montažne.

Antikorozivna zaštita podkonstrukcije se izvodi ručnim postupkom lakiranja.

Podaci o vrsti i količini materijala koji će se ugraditi, definisane su Glavnim projektom za izgradnju fotonaponske elektrane za sopstvene svrhe na krovu objekta “Maočanka-Commerce” d.o.o. FNE “MAOČANKA 1” 200 kW, izrađenog od strane “CONRAM” doo Brčko distrikt BiH.

Osnovna oprema za fotonaponsku elektranu:

Br. stavke	Tehnički opis	Jed mjere	Količina
1.	Fotonaponski panel <ul style="list-style-type: none"> • Dimenzije max: dužina 2279 mm x širina 1134 mm x visina 30 mm • Monokristalni Snaga: 580Wp • Napon otvorenog strujnog kruga: 51,57 V • Napon pri punoj snazi : 42,49 V • Struja kratkog spoja: 14,18 A • Nazivna mpp struja: 13,65 A • Efikasnost panela: min. 22,40 % • Half cell Tehnologija • Temperaturni koeficijent napona: -0.25%/*C • 3 Schottky diode 	kom	356
2.	Inverteri <ul style="list-style-type: none"> • Nazivna AC snaga 2x50 kW i 1x100 • Maksimalni ulazni napon 1100 V • Maksimalna snaga FN panela: 36000 Wp STC • Minimalni opseg napona MPP: 200-1000 V • Maksimalna struja po MPP ulazu: 27 A • Maksimalna struja Kratkog spoja po MPP ulazu: 40A • Minimalan broj MPP ulaza (dva stringa po MPP ulazu): 4x2=8 • Integrisani AC i DC odvodnici prenapona • Step en zaštite: min IP65 • THD napona <3% 	komplet	1
3.	Isporu ka oprema kompatibilna sa ponuđenim inverterima Smart Dongle i Smart meter kompatibilni sa inverterom	kom	1
4.	Glavni ormar FNE, minimalni step en zaštite IP65, opremljen sa kompaktnim prekidačem 63A sa podnaponskim okidačem, relejom nadzora napona, AC odvodnikom prenapona, ROS 100/63A i ostala potrebna oprema. Prema jednopolnoj semi.	kom	1
5.	DC ormar	kom	3
6.	DC kabal 1000 V DC, 6mm ² , Crni + Crveni	m	2.500
7.	Napojni kablovi i nosači kablova	komplet	1
8.	Montažna podkosntrukcija	komplet	1
9.	MC4 konektor M+F	kom	30
10.	Oprema za izjednačenje potencijala	kpl	1
11.	Ugradnja ormara i ostale opreme	kpl	1
12.	Parametriranje i puštanje u rad FN elektrane	kpl	1

Prilikom izvođenja radova ne očekuju se značajne emisije u elemente životne sredine kod montiranja opreme. Kod izvođenja zemljanih radova očekuju se emisije niskog intenziteta i kratkog vremenskog intervala.

d) Opis mogućih uticaja projekta na životnu sredinu u toku izgradnje, u toku rada ili eksploatacije i u fazi prestanka rada i mjere za smanjenje navedenih uticaja

Uticaj elektroenergetskog objekta za proizvodnju električne energije iz fotonaponskih sistema na životnu sredinu, može se posmatrati kao:

- uticaj u fazi gradnje,
- uticaj u toku redovne eksploatacije,
- uticaj u vanrednim situacijama.

U toku izgradnje objekta može doći do:

1. Emisija dimnih gasova nastalih radom alata, očekivane količine emisija su niskog intenziteta;
2. Malih količina prašine usljed transporta materijala;
3. Malog intenziteta buke nastale radom mašina i aktivnostima na izgradnji objekta;
4. Nakupljanja manjih količina komunalnog, građevinskog i drugog otpada.
5. Izduvne gasove kao produkte sagorijevanja kod građevinskih mašina koje vrše iskop i sanaciju kolovoza.
6. Zagađenja vazduhom koji sadrži materije štetne za čovjekov organizam, ne očekuju se značajna zagađenja vazduha usljed prašine i uticaja buke obzirom na mali obim zemljanih radova.
7. Boravkom radnika se svakako produkuju određene količine komunalnog otpada, a održavanjem gradilišta i mašina se stvara i ostali otpad (metalni i plastični dijelovi).
8. Prilikom izgradnje objekata materijali koje se mogu javiti u građevinskom otpadu su:
 - zemlja, pijesak, šljunak, glina, ilovača, kamen (zemljani radovi i iskop tla);
 - bitumen (asfalt), ili cementom vezani materijal, pijesak, šljunak, drobljeni kamen u niskogradnji;
 - drvo, plastika, papir, karton, metal, kablovi, boja, lak, (različiti građevinski radovi)

S obzirom da su negativni uticaji na životnu sredinu u toku izgradnje objekata kratkotrajni i manjeg obima, smatra se da oni ne utiču značajno i nepovratno negativno na okolinu.

Nakon životnog vijeka panela od 30 godina isti će se zbrinuti shodno tada važećim propisima.

Eksploatacija pogona

1. Solarne elektrane se svrstavaju u grupu djelatnosti koje ne ugrožavaju čovjekovu okolinu.
2. Na prostoru predmetne građevine u toku rada nije predviđen boravak osoba.
3. Tokom rada fotonaponske elektrane zabranjen je pristup zbog mogućih strujnih udara električne energije.
4. Samo tokom održavanja dozvoljen je pristup i to samo ovlaštenim i osposobljenim osobama.

5. U fotonaponskoj elektrani nema eksplozivnih tvari koja se skladište, ili se nalaze u tehnološkom procesu.

Mogući izvori zagađivanja u eksploataciji pogona su:

Uticađ na vazduh

- Orkanski vjetar koji bi poremetio fotonaponske panele prirodni katastrofama,
- Nepridrđavanje mjera zaštite na radu i zaštite od požara.

Uticađ na vode i zemljište

- Lokacija za smještaj Solarne elektrane nalazi se u neposrednoj blizini vodotoka Brke sa kojom graniči istočnom stranom parcele. Postrojenje se gradi na krovovima poslovnih zgrada, stoga se uticađ tokom gradnje elektrane na stanje površinskog i priobalnog vodnog tijela ne očekuje u toku izgradnje i eksploatacije solarne elektrane.

Mjere za smanjenje emisije tokom izgradnje postrojenja

Mjere sprječavanja emisija u vazduh

- Kod organizovanja gradilišta i izvođenja radova u toku izgradnje koristiti savremenu praksu i sredstva, koristiti tehnički ispravne uređaje, vozila i postrojenja koja su prema evropskim standardima, klasifikovana u kategoriju sa minimalnim uticađem na životnu sredinu.
- Redovno prskanje vodom manipulativnih površina u slučaju razvijanja prašine pri manipulaciji sa opremom.
- Obustaviti radove pri pojavi jačih vjetrova, čija je brzina veća od 8 m/s.

Mjere smanjenja negativnog uticaja na vode i zemljište

- Radove izvoditi u obuhvatu koji će biti definisani Glavnim projektom.
- Pristupne i druge gradilišne i manipulativne puteve redovno održavati.
- Zabranjena je distribucija goriva na predmetnom lokalitetu, zbog mogućnosti zagađenja životne sredine (zemljišta i vode).
- Na predmetnoj lokaciji postaviti posudu sa adsorbensom (piljevina, pijesak, ekopor) u slučaju prosipanja nafte i naftnih derivata.
- Otpad nastao upijanjem nafte i naftnih derivata posebno odlagati i tretirati kao opasan otpad ugovoreno u saradnji sa ovlaštenim preduzećem.
- Od strane investitora, odnosno izvođača radova na predmetnoj lokaciji, nabaviti namjenske, vodonepropusne kontejnere i posude za zbrinjavanje komunalnog, opasnog i neopasnog otpada, adekvatno ih označiti i postaviti na vidljivom mjestu i zaštićene od atmosferskih uticaja.
- Postaviti upozoravajuće table sa uputama i zabranama oko objekata na čijim krovovima se izvode radovi.
- Višak materijala od opreme koja se ugrađuje nakon izgradnje predmetnog postrojenja odvoziti i zbrinjavati ugovoreno u saglasnosti sa komunalnim preduzećem i drugim ovlaštenim operaterima za pojedine vrste otpada, što znači da isti ne smije ostati razbacan na predmetnoj lokaciji, niti se smije istresati u vodotoke niti na okolno zemljište.
- Površine na lokaciji u toku izgradnje redovno čistiti i održavati urednim i prohodnim.

Mjere za zaštitu od buke

- Građevinske i montažerske radove u toku kojih će se javljati povišena buka, izvoditi u određenim vremenskim intervalima, prema propisima i standardima.
- Radove na montaži i drugim građevinskim radovima izvoditi u dnevnom periodu i ograničiti ih na radne sate i dane u sedmici.
- U slučaju da nivo buke prekorači dozvoljene vrijednosti, zabraniti korištenje mehanizacije koja proizvodi nedozvoljenu buku, odnosno koristiti modernu i ispravnu mehanizaciju.

Mjere zaštite zdravlja stanovništva

- U cilju minimizacije uticaja na zdravlje radnika, okolnog stanovništva i resursa životne sredine, rad organizovati u strogo higijensko–sanitarnom režimu, koristiti sanitarni čvor preduzeća od strane zaposlenika na gradilištu ili će isto obezbijediti izvođač radova na gradilištu.
- Tokom izgradnje osigurati potrebnu opremu za pružanje prve pomoći u cilju zdravstvene zaštite za radnike na gradilištu.
- Investitor je obavezan, ukoliko se izgradnjom objekata pojavi bilo koji negativan uticaj na zdravlje ljudi i životnu sredinu, izvršiti obavještanje u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti životne sredine i nadležnostima Odjeljenja za javno zdravstvo i ostale usluge i Odjeljenja za javnu sigurnost.
- Investitor je dužan obezbijediti higijensko–tehničke mjere zaštite radnika, radnu odjeću, preventivne zdravstvene preglede i druge mjere lične i kolektivne zaštite radnika na gradilištu, isto tako prije početka rada na gradilištu izraditi Elaborat o uređenju gradilišta u kojem su navedene sve sigurnosne i protivpožarne mjere, kao i način uređenja i organizacije gradilišta sa aspekta sigurnosti na radu i postavljanja tabli upozorenja, uređenja prolaza i prilaznih puteva, zaštite od pada sa visine i u dubinu, skladištenju opreme, mašina i uređaja i materijala koji se ugrađuje i osiguranje istog u toku rada, prestanka radnog dana i od eventualnih vremenskih nepogoda.
- Voda rezervoara ili mjesnog vodovoda koja se koristi za piće tokom gradnje treba da ispunjava zahtjeve Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“, broj: 40/10, 43/10 i 30/12).

Mjere za smanjenje emisije tokom rada solarne elektrane

U eksploataciji solarnog parka potrebno je vršiti program kontrole i osiguranja kvaliteta:

- Domaći propisi koji definišu dozvoljene intenzitete električnog i magnetnog polja kojima ljudi mogu biti dugotrajno izloženi nisu doneseni. Zato se prihvataju kao mjerodavni kriteriji WHO koji iste propisuju za dozvoljenu efektivnu vrijednost električnog polja, dozvoljenu efektivnu vrijednost magnetne indukcije na kojoj mogu biti trajno izloženi stanovnici, dozvoljena efektivna vrijednost električnog polja unutar elektroenergetskih objekata, ili u blizini nadzemnih vodova kojem može biti povremeno izloženo osoblje na poslovima održavanja objekata, dozvoljena efektivna vrijednost magnetne indukcije unutar elektroenergetskih objekata, ili u blizini nadzemnih vodova kojoj može biti povremeno izloženo osoblje na poslovima održavanja objekata.

- U zimskom periodu je potrebno voditi računa o visini snježnog pokrivača kako bi se omogućilo nesmetano funkcionisanje elektrane i pristup svim njenim dijelovima.
- Fotonaponska elektrana se smije koristiti samo na način u skladu sa njenom namjenom. Projektantska metodologija i primijenjeni materijali omogućit će vijek upotrebe od 30 godina, uz uslov izvedbe propisane kvalitete ugrađenih materijala, kvalitetnu izvedbu i primjereno održavanje.

- Obaveze na održavanju su slijedeće:
 - poslovi organizacije održavanja fotonaponske elektrane i životne sredine (praćenje stanja, godišnji pregledi),
 - nadzor fotonaponske elektrane, po potrebi organizacija hitnih intervencija, kada se ukaže potreba,
 - pouzdanost ugrađene opreme nadzor izvođenja popravki koje obavljaju treće osobe i kvalitete obavljenih radova i izrada pisane dokumentacije o svim intervencijama, koja se jednom godišnje dostavlja investitoru,
 - najmanje jedanput mjesečno izvršiti preventivne vizuelne preglede instalacija i poduzeti mjere za otklanjanje uočenih grešaka i nedostataka.
 - najmanje dva puta godišnje izvršiti funkcionalno ispitivanje te izvršiti popravak ili zamjenu neispravnih dijelova ili uređaja.
 - Glavnim projektom konstrukcije opisani su potrebni periodični pregledi konstrukcije, odnosno postupanje kod eventualno potrebnih intervencija. Izvođač dostavlja, prije tehničkog pregleda Dokumentaciju o kvalitetu izvedenih radova.
 - tokom redovnog održavanja, najmanje jednom u dvije godine kontrolisati mehaničku otpornost ugrađene opreme.
 - sigurnost u slučaju požara je postignuta izborom odgovarajuće opreme i materijala.
 - konstrukcije i opreme po Tehničkim specifikacijama proizvođača, garancijama izvođača radova imaju rok trajanja 25 godina.
 - periodičnim vizualnim pregledima npr. svakih 5 godina, i u slučaju ranijeg mehaničkog oštećenja, utvrđuju se potrebne zamjene pojedinih elemenata.
 - antikorozivna obrada čeličnih elemenata predviđena je svakih 5-10 godina, a po potrebi zamjena dotrajalih dijelova, ovisno o izloženosti elemenata (hrđanje i slično).

Mjere smanjenja emisija u vazduh

U slučaju aksidenta obezbijediti prenosne aparate za gašenje požara, kao i sanduke sa pijeskom.

Mjere smanjenja negativnog uticaja na vode

Ne očekuje se negativan uticaj na vode.

Način zbrinjavanja otpada

U toku izvođenja radova, izvođač je dužan voditi pojačan nadzor u pogledu nekontrolisanog odbacivanja otpada (ostatak materijala, ambalaža, pomoćna sredstva kod izvođenja radova i slično) kao i neispravan i neiskorišten materijal. I odlagati ga na za to unaprijed određeno mjesto.

e) Opis osnovnih i pomoćnih sirovina i ostalih izvora energije

Solarne elektrane kao izvor energije koriste sunčevu energiju. Osnovni podatak o sunčevom zračenju je srednja dnevna ozračenost vodoravne površine ili srednja dnevna solarna radijacija. Ovaj pojam se koristi u meteorologiji i klimatologiji za opisivanje količine sunčeve energije koja pada na određenu površinu tokom jednog dana. Za praktično iskorištenje sunčeve energije važni su podaci o insolaciji (osunčanju), ukupnom ozračenju horizontalne plohe i difuznom ozračenju horizontalne plohe.

f) Opis životne sredine na području pod uticajem projekta

Područje je izgrađeno i na njemu se nalazi pogon "Maočanka-Commerce doo". U neposrednoj blizini nema istorijskih i kulturnih spomenika, kao ni staništa ugroženih biljnih i životinjskih vrsta. Ne postoji arheološko nalazište, ili slično osjetljivo područje u blizini predmeta o kojem je riječ.

g) Netehnički rezime

Investitor planira izgradnju fotonaponske elektrane na prostoru "Maočanka-Commerce" doo za vlastite potrebe. Fotonaponski paneli će biti postavljeni na krovne nosače.

Predmetna elektrana će se sastojati od fotonaponskih panela, invertera i priključne srednjenaponske kablovske veze, a u skladu sa Glavnim projektom za izgradnju fotonaponske elektrane za sopstvene svrhe na krovu objekta "Maočanka-Commerce"d.o.o. FNE "MAOČANKA 1" 200 kW, izrađenog od strane CONRAM doo Brčko distrikt BiH.

Solarne elektrane pretvaraju sunčevu energiju u električnu pomoću fotonaponskih panela pri čemu nastaje istosmjerna struja (DC). Istosmjerna struja se, pomoću invertera, pretvara u naizmjeničnu struju (AC).

Način predaje električne energije u mrežu i priključenje elektrane na elektroenergetsku mrežu će se izvesti u skladu sa izdatim Rješenjem o elektroenergetskoj saglasnosti za objekat za proizvodnju električne energije, izdano od strane JP "Komunalno Brčko" broj: CRM 03.04.-005883/2026; broj akta: 03.02.-0384-IH-001, datiran 23.03.2026.

Solarna elektrana koristi za svoj rad sunčevu energiju, tako da neće biti negativnih emisija niti zagađenja zraka, vode, zemljišta. Takođe se ne očekuje ni buka veća od dozvoljene.

Nakon početka rada predmetnog postrojenja, investitor će angažovati osobu koja će se baviti održavanjem elektrane u funkciji vremena.